

PARAULA I VIDA

Per un bon pacte educatiu

Vivim en una societat que anuncia canvis que de ben segur repercutiran també en el sistema educatiu. És en aquest sentit que darrerament, fruit també de la realitat sociopolítica i dels mateixos requeriments de la comunitat educativa, han augmentat les veus que intenten fer palesa la necessitat d'un pacte per l'educació, des del diàleg franc i obert en què hi participin totes les institucions afectades, també les de màtriú cristiana, un pacte que accepti la pluralitat d'opcions i que doni estabilitat duradora al sistema educatiu.

Convé reflexionar, discernir, cercar respostes en el diàleg que apropa, construir entre tots els col·lectius i institucions afectades un entorn legal educatiu que faci possible formar persones ben preparades per al seu servei a la societat i, alhora, persones comprensives, compassives i solidàries. El Papa Francesc diu: «L'educació comporta la tasca de promoure llibertats responsables, que en les cruïlles sàpiguen escollir amb sentit i intel·ligència; persones que comprenguin sense reserves que tenen a les mans la seva vida i la de la seva comunitat i que

aquesta llibertat és un do immens» (AL 262). El procés educatiu mai no és neutre, comporta sempre una concepció determinada de la persona, de la vida i del món. La pretensió ha de ser educar en virtuts i en valors per al bé, per a ajudar que la persona esdevingui «bona», com deien els clàssics. No s'han de témer els canvis, ans al contrari, s'han de promoure amb aportacions que facin créixer en coneixements, en saviesa i en humanitat, que preparin bons professionals i millors persones.

L'escola no és l'únic espai de formació, ni l'edat infantil i juvenil l'únic moment de formació. L'estructura educativa la van construir tots els marcs educatius, els diversos nivells de formació que durant tota la vida contribueixen a transmetre coneixements o a millorar-los, que desenvolupen capacitats i creen actituds. Família, parròquia, escola, centres d'esplai, grups escoltes i clubs esportius, facultats i escoles universitàries, empreses, moviments socials; l'ensenyament reglat i l'educació en el lleure, les formacions inicials, continuades i ocasionals, l'exercici professional, les responsabilitats socials i polítiques... Les persones i les institucions que

participen en aquests processos són les que configuren la xarxa educativa, són les cridades a establir el consens necessari per aconseguir un gran pacte amb partits i òrgans de govern, que sigui lloc de trobada de pensaments i praxis quotidianes diverses que permeti establir uns punts d'encontre, d'enriquiment, que generin processos personals i socials positius.

L'educació és un tema, doncs, que ens afecta les famílies i tots, per la seva incidència directa en les persones i per la seva repercussió en el model de societat que es pretén assolir. D'aquí l'interès dels mitjans de comunicació i també dels partits polítics que, sovint, en fan espai de confrontació més que de diàleg.

Les institucions cristianes d'ensenyament contribuiran a gestar un gran pacte en defensa i promoció d'una educació per a tothom, que promogui la vida individual i col·lectiva com un servei responsable que defensi amb esperança el dret a l'educació de tots per assolir una vida digna i de qualitat, amb una atenció especial pels més desfavorits.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Assemblea de Mans Unides a Balaguer

Mans Unides del Bisbat d'Urgell va celebrar l'Assemblea anual el 21 de gener a la Casa d'espiritualitat del Sant Crist de Balaguer, presidida per Teresa Cabanas, Presidenta-Delegada, i pel Consiliari diocesà Mn. Lluís Eduard Salinas. Es revisà la 57a Campanya i es presentaren els projectes per a la campanya d'aquest any 2017 amb el lema «El món no necessita més menjar, necessita més gent compromesa».

Els membres de l'Assemblea van oferir experiències i suggeriments per a millorar la campanya de sensibilització a la Diòcesi i van concretar la presència d'un missioner que oferirà un testimoni de primera mà a diferents parròquies del Bisbat d'Urgell.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Quin plor tan amarg!

Durant les festes de Nadal vam recordar els Sants Innocents. La lectura del passatge de Mateu, concís i impactant, fa saltar les llàgrimes. L'art cristià ha plasmat de mil maneres l'escena bàrbara d'uns botxins en acció agredint amb espases les mares desesperades que defensen impotents els seus fills. L'Evangeli expressa l'horror i l'angoixa d'aquell moment amb una elegia punyent de l'Antic Testament: «Quins crits... quin plor tan amarg! És Raquel, que plora els seus fills i no vol que la consolín, perquè ja no hi són.»

La comunitat cristiana ha donat un pas més i ha subratllat el misteri. Aquests infants, víctimes de l'abús del poder, moriren en nom de Jesús, Ell

que més tard morirà també com a innocent per tots els homes; sense saber-ho van confessar el Senyor no amb la boca sinó amb la vida.

Vull recordar aquest passatge perquè ens permet d'eixamplar la mirada a tots els racons foscos del nostre món i de la nostra història humana, i omplir-los de llum. Tantes i tantes injustícies, abusos dels poderosos, que han mort i eliminat víctimes innocents i indefenses, especialment els infants! Aquesta és la llum: sense saber-ho, totes aquestes víctimes innocents d'arreu del món estan a la fila dels seguidors de Jesús, que han rentat les seves vides en la sang de l'Anyell, innocent i immaculat.

L'endemà va tornar a sortir el sol i Herodes va seguir amb el seu poder absolut i arbitrari. I els poderosos del món segueixen amb el seu poder sense ombra disposant de la vida dels altres. Però no és aquesta l'autèntica veritat. La veritat de Déu anunciada als homes és la resurrecció de la Víctima Immaculada, i amb Ell de totes les víctimes innocents de la història. És la Paraula de Déu que traspasa la nostra lògica humana i anuncia qui és veritablement el Vencedor. És aquesta Paraula de la Veritat la que treballa en el cor dels homes. Qui l'escolta troba la llum i la salvació.

Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

PALABRA Y VIDA

Por un buen pacto educativo

Vivimos en una sociedad que anuncia cambios que seguro repercutirán también en el sistema educativo. Es en este sentido que últimamente, fruto también de la realidad sociopolítica y los mismos requerimientos de la comunidad educativa, han aumentado las voces que intentan poner de manifiesto la necesidad de un pacto por la educación, desde el diálogo franco y abierto en el que participen todas las instituciones afectadas, también las de matriz cristiana, un pacto que acepte la pluralidad de opciones y que dé estabilidad duradera al sistema educativo.

Conviene reflexionar, discernir, buscar respuestas en el diálogo que acerca, construir entre todos los colectivos e instituciones afectadas un entorno legal educativo que haga posible formar personas bien preparadas para su servicio a la sociedad y al mismo tiempo personas comprensivas, compasivas y solidarias. El Papa Francisco dice que «la educación entrena la tarea de promover libertades responsables, que opten en las encrucijadas con sentido e inteligencia; personas que comprendan sin recortes que su vida y la de su comunidad está en sus manos y que esa libertad es un don inmenso» (AL 262). El proceso educativo nunca es neutro, comporta siempre una concepción determinada de la persona, de la vida y del mundo. La pretensión debe ser educar en virtudes y en valores para el bien, para ayudar a que la persona sea, se convierta en «buena», como decían los clásicos. No se deben temer los cambios, al contrario, se deben promover con aportaciones que hagan crecer en conocimientos, en sabiduría y en humanidad, que preparen buenos profesionales y mejores personas.

La escuela no es el único espacio de formación, ni la edad infantil y juvenil el único momento de formación. La estructura educativa la van construyendo todos los marcos educativos, los diversos niveles de formación que durante toda la vida contribuyen a transmitir conocimientos o a mejorarlos, que desarrollan capacidades y crean actitudes. Familia, parroquia, escuela, centros de esplai, grupos scouts y clubes deportivos, facultades y escuelas universitarias, empresas, movimientos sociales; la enseñanza reglada y la educación en el tiempo libre, las formaciones iniciales, continuadas y ocasionales, el ejercicio profesional, las responsabilidades sociales y políticas... Las personas y las instituciones que participan en estos procesos son las que configuran la red educativa, son las llamadas a establecer el consenso necesario para lograr un gran pacto con partidos y órganos de gobierno, que sea lugar de encuentro de pensamientos y praxis cotidianas diversas que permita establecer unos puntos de encuentro, de enriquecimiento, que generen procesos personales y sociales positivos.

La educación es un tema, pues, que nos afecta a las familias y a todos, por su incidencia directa en las personas y por su repercusión en el modelo de sociedad que se pretende alcanzar. De ahí el interés de los medios de comunicación y también de los partidos políticos que, a menudo, hacen de la escuela espacio de confrontación más que de diálogo. Las instituciones cristianas de enseñanza contribuirán a gestar un gran pacto en defensa y promoción de una educación para todos, que promueva la vida individual y colectiva como un servicio responsable que defienda con esperanza el derecho a la educación de todos para alcanzar una vida digna y de calidad, con especial atención a los más desfavorecidos.

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

COMUNICAT DE LA COORDINADORA DE BISBES D'ARREU DEL MÓN EN SUPORT DE TERRA SANTA

Cinquanta anys d'ocupació requereixen acció

El pelegrinatge ja tradicional de Bisbes d'arreu del món en representació de les seves conferències episcopals, es va realitzar enguany a Gaza, Betlem, Hebron, i altres llocs de Palestina i Israel els dies 14 al 19 de gener. Al final del seu pelegrinatge van emetre aquest comunicat.

Durant cinquanta anys, la Ribera Occidental (West Bank), Jerusalem Est i Gaza han anat esllanguint-se sota l'ocupació, violant la dignitat humana tant dels palestins com dels israelians. Aquest és un escàndol al qual mai no ens hem d'acostumar.

La nostra Coordinadora ha demanat justícia i pau cada any des de 1998, però el patiment continua. Així que aquesta crida ha de fer-se encara més forta. Com a Bisbes implorem als cristians dels nostres països d'origen que reconeguin la nostra pròpia responsabilitat en la pregària, la consciència i l'acció.

Molta gent a Terra Santa ha passat tota la seva vida sota l'ocupació, amb la seva segregació social polaritzadora, però encara professa esperança i lluita per a la reconciliació. Ara, més que mai, mereixen la nostra solidaritat.

Tots tenim la responsabilitat d'oposar-nos a la construcció d'assentaments. Aquesta annexió *de facto* de la terra no només soscava els drets dels palestins en zones com Hebron i Jerusalem Est sinó que, com va reconèixer recentment l'ONU, posa també en perill la possibilitat de la pau.

Tots tenim la responsabilitat de prestar assistència al poble de Gaza, que continua vivint enmig d'una catàstrofe humanitària causada per l'home. Han passat una dècada sota bloqueig, agreujat per un estancament polític causat per la mala voluntat de totes les parts.

Tots tenim la responsabilitat d'encoratjar la resistència no violenta que, com ens recorda el Papa Francesc, ha aconseguit grans canvis a tot el món. Això és particularment necessari davant les injustícies com la construcció continuada del mur de separació en terres palestines, incloent-hi la Vall de Cremisan.

Tots tenim la responsabilitat de promoure una solució de dos estats. La Santa Seu ha subratllat que «*si Israel i Palestina no estan d'acord a existir l'un al costat de l'altre, reconciliats i sobirans dins de fronteres mútuament acordades i reconegudes internacionalment, la pau seguirà sent un somni distant i la seguretat una il·lusió*».

Tots tenim la responsabilitat d'ajudar l'Església local, les seves agències, voluntaris i oenegés. En les circumstàncies més provades mostren una gran capacitat de recuperació i realitzen un treball que canvia la vida. És la nostra fe en Déu el que ens dona esperança. És el testimoni dels cristians a Terra Santa i especialment dels joves que hem conegut, el que ens inspira.

La Bíblia ens diu: «*Declarareu sant l'any cinquanta i promulgareu per al país l'alliberament per a tots els habitants*» (Levític 25,10). Durant aquest any en què es compleixen els cinquanta anys de l'ocupació hem de pregar per la llibertat de tots en la Terra Santa i donar suport de manera eficaç a tots aquells que treballen per construir una pau justa.

Bisbes firmants

- Bisbe Declan Lang, Anglaterra i Gal·les (President de la Coordinadora de Bisbes per a la Terra Santa)
- Arquebisbe Riccardo Fontana, Itàlia
- Bisbe Stephen Ackermann, Alemanya
- Bisbe Peter Bürcher, Conferència Episcopal dels Països Nòrdics
- Bisbe Oscar Cantú, Estats Units d'Amèrica
- Bisbe Christopher Chessun, Església d'Anglaterra
- Bisbe Michel Dubost, França
- Bisbe Lionel Gendron, Canadà
- Bisbe Felix Gmür, Suïssa
- Bisbe Nicholas Hudson, Comissió de les Conferències Episcopals de la Comunitat Europea (COMECE)
- Bisbe William Kenney, Anglaterra i Gal·les
- Bisbe William Nolan, Escòcia

Amb el suport de

- Mons. Duarte da Cunha, Conseller de las Conferències Episcopals d'Europa (CCEE)
- P. Peter-John Pearson, Conferència Episcopal de Sudàfrica.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Espero que creixin entre els nostres països i llurs pobles les ocasions per treballar junts i construir una pau autèntica» (10 de gener de 2017).

@Pontifex: «Cadascú pot contribuir a una cultura de la misericòrdia, on ningú no mira l'altre amb indiferència» (11 de gener de 2017).

@Pontifex: «Els migrants menors d'edat, especialment els que estan sols, es troben desprotegits. Ajudem-los, fem-los en càrrec» (12 de gener de 2017).

@Pontifex: «Els infants obligats a fugir, sobretot si estan sols, són més indefensos i vulnerables. Preguem per ells i ajudem-los» (13 de gener de 2017).

MANS UNIDES: CAMPANYA CONTRA LA FAM

«El món no necessita més menjar. Necessita més gent compromesa»

Mans Unides ha posat en marxa la nova campanya contra la fam, amb dos projectes que es desenvoluparan a Panamà i a Israel. Enguany, amb el lema «El món no necessita més menjar, necessita més gent compromesa», hi ha un objectiu: que a més de seguir plantant llavors que facin créixer una vida més justa i fraterna, manifestem el nostre compromís per un model global de producció i de consum que sigui sostenible.

La història de Mans Unides, ONG pionera a Espanya, va començar fa prop de seixanta anys quan un grup de dones d'Acció Catòlica es va obstinar a fer desaparèixer les fronteres de la fam al món. La major dificultat per acabar amb la fam, amb totes les fams del món, és creure que es pot aconseguir, van dir-se aquestes dones que, unides per un objectiu comú, van declarar la guerra a la fam. I a aquestes dones que, superant tots els obstacles de l'època, van iniciar la batalla contra la fam, la injustícia i la pobresa, s'han sumat, durant dècades, centenars de milers de persones compromeses amb la mateixa finalitat: proporcionar una vida millor a milions de persones cada any.

Durant aquest temps, la història de Mans Unides s'ha anat creant en els llocs on la fam i la pobresa frenen el desenvolupament dels pobles, on l'educació i l'assistència sanitària són gairebé una quimera per a molts. S'explota els més febles i es margina la dona pel fet de ser-ho i l'emigrant no troba refugi i el que és diferent pateix rebuig.

En aquests llocs, els programes, plans i projectes de desenvolupament integral que promou Mans Unides proporcionen cada any les eines perquè, superades les nostres fronteres, més de 2,5 milions de persones d'Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia puguin combatre la fam i canviar la història de la seva vida. L'any 2015 es van recaptar més de 45 milions d'euros i es van aprovar 595 projectes de desenvolupament a 58 països. A Urgell, les xifres de recaptació de l'any 2015 van ser de 83.816 euros,

que van anar a parar a tres projectes: a Guatemala, Moçambic i l'Índia. El darrer any 2016 s'han invertit 83.241 en quatre projectes: a Senegal, Índia, Marroc i el Congo. Les aportacions de les parròquies han estat de 53.878 euros, al que s'han sumat aportacions de particulars de 30.000 euros.

No podem oblidar que la finalitat última de Mans Unides és aconseguir un món on totes les persones puguem viure dignament. Una realitat on no es passi fam, però on també, no es posi en marxa un model de desenvolupament depredador que tot ho contamina i ho destrueix. És així que Mans Unides impulsa collites de productes agrícoles per alimentar les persones, amb el comerç just, amb suport a les produccions on es minimitzin les pèrdues i el malbaratament dels aliments.

Projecte a Israel. Projecte de protecció de drets humans de joves beduïns. Enfocat a joves palestins que nacionalitat israeliana que viuen en assentaments forçats i en pobles no reconeguts del sud d'Israel. A Israel hi ha més d'un milió de palestins amb nacionalitat israeliana i a causa de la política educativa del govern, aquests joves estan perdent la seva identitat palestina. El programa al que dona suport Mans Unides està vinculat amb la tasca de l'Associació per a la Joventut Àrab, que promou els drets dels palestins i s'enfoca en l'educació social, política i cultural dels joves. Formen nois i noies que després seran líders, i el seu objectiu és la pobríssima regió del desert de Neguev, on la meitat dels poblats no tenen serveis bàsics, hi ha una gran desigualtat entre homes i dones i la violència familiar és freqüent. Es cercarà donar igualtat d'oportunitats a 64 nois i noies entre 14 i 17 anys i joves universitaris de 19 i 26 anys. Mans Unides donarà suport econòmic per realitzar els estudis i formació.

Projecte a Panamà. Enfortiment productiu i de comercialització de productors indígenes. Es treballa amb la fundació d'organitzacions camperoles i indígenes de Veraguas. Panamà, una economia molt vinculada al sector terciari, manté en l'oblit a les comunitats indígenes i camperoles, que viuen en condicions de gran pobresa. El projecte es fa en la zona nord de la província de Veraguas i la comarca Ngöbé Buglé, en una àrea de muntanya emboscada. L'objectiu és enfortir les capacitats de 259 persones i les seves famílies, donant-los-hi llavors, formes d'el·laborar abonaments orgànics, i eines que permetran treballar la terra amb enfocaments integrals. Es tracta de produir aliments de manera diversificada i amb enfoc agrocològic per reduir els nivells de desnutrició que hi ha i preservar el medi ambient.

Projecte a Moçambic. Construcció d'un laboratori per a l'escola secundària de Santa Anna, a la parròquia de Guillemes a Lilongwe (Malawi). La parròquia de Guillemes va construir fa 12 anys la primera escola amb internat per a facilitar l'accés a l'educació. Hi ha 200 joves (60 nois i 140 noies) que viuen en zones rurals, zones d'agricultura de subsistència i on habitualment els joves no tenen accés a l'educació, sobretot en el cas de les noies. El laboratori està pensat per poder donar classes pràctiques de ciències. Els joves que són formats milloren les seves expectatives de futur i de desenvolupar activitats econòmiques que reportin beneficis a les seves famílies.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

13. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Gn 4,1-15.25 / Sl 49 / Mc 8,11-13]. Sant Benigne, prev. i mr. (s. III); sant Gregori II, papa (romà, 715-731); santa Maura, mr.; sant Gimer, bisbe; beat Jordà de Saxònia, prev. dominicà; beata Cristina d'Spoletò, verge agustina.

14. □ Dimarts [Fets 13,46-49 / Sl 116 / Lc 10,1-9]. Sant Ciril, monjo, i sant Metodí, bisbe, germans grecs (IX), evangelitzadors dels es-

laus, copatrons d'Europa; sant Valentí, prev. romà i mr. (s. III).

15. ■ Dimecres [Gn 8,6-13.20-22 / Sl 115 / Mc 8,22-26]. Sant Faustí i sant Jovita, germans mrs.; santa Geòrgia, vg.; sant Claudi de la Colombière (†1682), prev. jesuïta; sant Joan Baptista de la Concepció, prev. trinitari.

16. ■ Dijous [Gn 9,1-13 / Sl 101 / Mc 8,27-33]. Sant Onèsim, bisbe; santa Juliana, vg. i mr.; sant Honest;

beat Joan de Sant Domènec, mr.; beat Simó de Càscia, prev. agustinià.

17. ■ Divendres [Gn 11,1-9 / Sl 32 / Mc 8,34-9,1]. Sant Aleix de Falconieri (†1310) i els altres sis florentins fund. Servents de Maria o servites (1304, OSM); sant Ròmul, mr. (302); sant Silví, bisbe.

18. ■ Dissabte [He 11,1-7 / Sl 144 / Mc 9,2-13]. Sant Simeó, bisbe de Jerusalem, parent de Jesús;

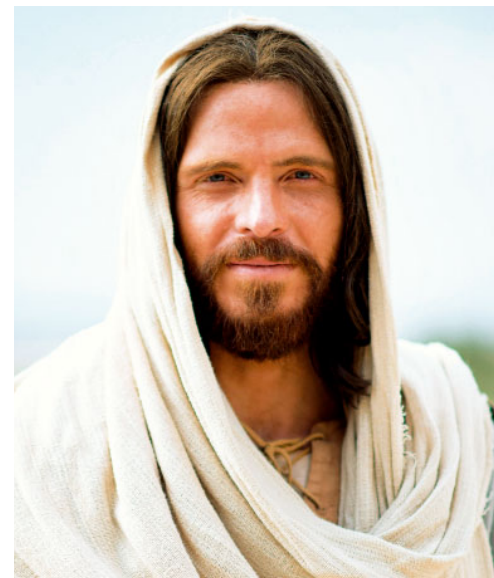
sant Eladi (†632), bisbe de Toledo; beat Joan de Fièsole (fra Angèlic), prev. dominicà, pintor; santa Bernadeta Soubirous (†1879), vg., vident de Lourdes.

19. ■ Diumenge vinent, VII de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Lv 19,1-2.17-18 / Sl 102 / 1C 3,16-23 / Mt 5,38-48]. Sant Gabí, prev. i màrtir (296); sant Conrad de Piacenza, ermità; beat Àlvar de Còrdova, prev. dominicà; sant Jordi, monjo.

Diumenge VI de durant l'any

COMENTARI

«Vinc a completar la Llei i els Profetes»

L' autor del *llibre de Jesús, fill de Sira*, un dels més llargs de la Bíblia, es dedicà a l'estudi de la *Llei, els Profetes i els Escrits*; i fundà una Escola de la Saviesa a Jerusalem (s. II aC).

Als cp. 15-16 parla de responsabilitat: *Ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel.*

Imitant així Moisès que havia dit en forma de testament: *Et proposo d'escollir entre la vida i la mort, entre la felicitat i la desgràcia (Dt 30,15s).*

Siràcida diu: *L'home té al davant la vida i la mort: li donaran allò que voldrà.*

Menyspreada abans la falsa saviesa de l'autosuficient, ara Pau lloa la *saviesa superior* d'alguns, que no és conquesta humana sinó gràcia rebuda: *inclosa en el pla de Déu, amagada fins ara i que a nosaltres Déu ens l'ha revelada per obra de l'Esperit.*

De la saviesa divina rebuda per gràcia sí *en parlem entre els perfectes*, que són els cristians adults amb coneixement profund del pla de Déu revelat per Jesucrist en l'Església.

La secció 5,17-37 és exclusiva de Mt.

Els primers destinataris de Mt són una Comunitat, amb la majoria provinent dels judaïsmes, amb qui ara està trencant.

Se senten marcats per la Llei de Déu i hereus de les seves Promeses, però són perseguits per les autoritats jueves i viuen el misatge de Crist com a novetat.

Per això Jesús diu: *No penseu que vinc a desautoritzar els llibres de la Llei i dels Profetes. Vinc a completar-los.*

Clau bàsica per a la bona lectura cristiana de l'A.T. és la llei de la pedagogia gradual i progressiva. Perquè *en diverses ocasions i de moltes maneres, Déu antigament havia parlat als pares per boca dels Profetes; ara en aquests dies que són els darrers ens ha parlat en la persona del Fill (He 1,1).*

▶ Lectura del llibre de Jesús Fill de Sira (Sir 15,15-20)

Si tu vols, guardaràs els manaments; ets tu qui has de decidir si et mantindràs fidel. Tens al davant foc i aigua: pren el que tu vulguis. L'home té al davant la vida i la mort: li donaran allò que voldrà. La saviesa del Senyor és gran; el Senyor és molt poderós i tot ho veu. Els ulls de Déu veuen el que ell ha creat; ell coneix tot el que fa cadascú. No mana a ningú que faci el mal ni autoritza ningú a pecar.

▶ Salm responsorial (118)

R. *Feliços els qui segueixen la llei del Senyor.*

Feliços els homes de conducta irreprovable, / que segueixen la llei del Senyor. / Feliços els homes que guarden el seu pacte / i busquen el Senyor amb tot el cor. R.

Heu donat els vostres preceptes / perquè siguin observats fidelment. / Tant de bo que els meus camins no es desviïn / de guardar els vostres decrets. R.

Feu aquesta gràcia al vostre servent: / que visqui pensant en la paraula que heu donat. / Obriu-me els ulls i podré contemplar / les meravelles de la vostra llei. R.

Mostreu-me el camí dels vostres decrets, / que el vull seguir fins al final. / Feu-me entendre la vostra llei, / que la vull guardar amb tot el cor. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 2,6-10)

Germans, als qui tenen una fe prou madura, sí que els ensenyem una saviesa, però una saviesa que no és del món present ni dels dirigents, que estan a punt de ser destituïts, sinó la saviesa enclosa en el pla que Déu s'ha proposat, amagada fins ara, però que abans de tots els temps Déu ja tenia decidida, perquè sigui la nostra glòria. Cap dels dirigents del món present no l'havia coneguda, perquè, si l'haguessin coneguda, mai no haurien clavat a la creu el Senyor de la glòria. Però, tal com diu l'Esclat: «Cap ull no ha vist mai, ni cap orella no ha sentit, ni el cor de l'home somniava això que Déu té preparat per als qui l'estimen», però a nosaltres, Déu ens ho ha revelat per obra de l'Esperit, ja que l'Esperit tot ho penetra, fins al més profund de Déu.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 5,17-37)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles:

«Jo us dic que si no sou més justos del que ho són els mestres de la Llei i els fariseus, no entrareu pas al Regne del cel.

»Ja sabeu que als antics els van manar: «No matis», i tothom que mati, serà reu davant el tribunal. Doncs jo us dic: El qui s'enfadi amb el seu germà, serà reu davant el tribunal.

»Ja sabeu que està manat: «No cometis adulteri.» Doncs jo us dic: Tothom que mira una dona amb mal desig, en el fons del cor ja ha comès adulteri.

»També sabeu que als antics els van manar: «No trenquis els juraments.» I també: «Compleix tot allò que has jurat en nom del Senyor.» Doncs jo et dic: No juris mai: Digueu senzillament sí quan és sí, i no quan és no. Tot allò que dieu de més, ve del Maligne.»

▶ Lectura del libro del Eclesiástico (Eclo 15,15-20)

Si quieres, guardarás los mandamientos y permanecerás fiel a su voluntad. Él te ha puesto delante fuego y agua, extiende tu mano a lo que quieras. Ante los hombres está la vida y la muerte, y a cada uno se le dará lo que prefiera. Porque grande es la sabiduría del Señor, fuerte es su poder y lo ve todo. Sus ojos miran a los que le temen, y conoce todas las obras del hombre. A nadie obligó a ser impío, y a nadie dio permiso para pecar.

▶ Salmo responsorial (118)

R. *Dichoso el que camina en la ley del Señor.*

Dichoso el que, con vida intachable, / camina en la ley del Señor; / dichoso el que, guardando sus preceptos, / lo busca de todo corazón. R.

Tú promulgas tus mandatos / para que se observen exactamente. / Ojalá esté firme mi camino, / para cumplir tus decretos. R.

Haz bien a tu siervo: viviré / y cumpliré tus palabras; / ábreme los ojos, y contemplaré / las maravillas de tu ley. R.

Muéstrame, Señor, el camino de tus decretos, / y lo seguiré puntualmente; / enséñame a cumplir tu ley / y a guardarla de todo corazón. R.

▶ Lectura de la primera carta de san Pablo a los Corintios (1Cor 2,6-10)

Hermanos: Hablamos de sabiduría entre los perfectos; pero una sabiduría que no es de este mundo ni de los príncipes de este mundo, condenados a perecer, sino que enseñamos una sabiduría divina, misteriosa, escondida, predestinada por Dios antes de los siglos para nuestra gloria. Ninguno de los príncipes de este mundo la ha conocido, pues, si la hubiesen conocido, nunca hubieran crucificado al Señor de la gloria. Sino que, como está escrito: Ni el ojo vio, ni el oído oyó, ni el hombre puede pensar lo que Dios ha preparado para los que lo aman.

Y Dios nos lo ha revelado por el Espíritu; pues el Espíritu lo sondea todo, incluso lo profundo de Dios.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 5,17-37)

En aquel tiempo, dijo Jesús: «Os digo que si vuestra justicia no es mayor que la de los escribas y fariseos, no entraréis en el reino de los cielos. Habéis oído que se dijo a los antiguos: «No matarás», y el que mate será reo de juicio. Pero yo os digo: todo el que se deja llevar de la cólera contra su hermano será procesado. Habéis oído que se dijo: «No cometerás adulterio». Pero yo os digo: todo el que mira a una mujer deseándola, ya ha cometido adulterio con ella en su corazón. También habéis oído que se dijo a los antiguos: «No jurarás en falso» y «cumplirás tus juramentos al Señor». Pero yo os digo que no juréis en absoluto: ni por el cielo, que es el trono de Dios; ni por la tierra, que es estrado de sus pies; ni por Jerusalén, que es la ciudad del Gran Rey. Ni jures por tu cabeza, pues no puedes volver blanco o negro un solo cabello. Que vuestro hablar sea sí, sí, no, no. Lo que pasa de ahí viene del Maligno.»